

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2019

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Сокольник С.В. (відповідальний секретар), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Паліброда Н.М., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Хлуновська Л.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 17 квітня 2019 р.). – Чернівці, 2019. – 579 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол №8 від 28 березня 2019 року).

largely on the methods and techniques of teaching and the organization of cognitive activity.

For decades, the educational process was focused on how to give as much information to the student, which he will then use its own work. But times change and with them the need. Before us teachers raises the main task - to teach students to find the information, analyze it and use it.

The urgency of the use of interactive technology in the classroom due to the needs of life. To think a student should learn to teach his act is deliberately work independently with educational material.

Distance learning - non-specific organization of educational process, based on a remote application, information and telecommunication technologies. Distance education is inherent in a number of positive features which are not inherent in traditional, namely the formation of a fundamentally new educational space access to education, training comfort, activation of the learning process of students.

Distance learning is a learning, in which teacher and student are physically located in different places. This allows students to easily prepare at home, in computer classes, library.

The basis of distance learning in Bucovinian State Medical University is MOODLE.

MOODLE- is a program that allows anyone using Internet to acquire educational materials, provide students access to numerous educational resources. Using MOODLE, teachers can send new messages to students, distribute, collect and verify the problem, estimates electronic journals.

Distance learning is expanding education market, lowers the threshold of accessibility for different social groups and categories of students, reduce the gap in quality of elite and mass education.

MOODLE (Modular Object Oriented environment distance learning) - a free open distance learning system, which provides:

- selecting convenient time and place for learning for the teacher and for the student;
- quality of learning;
- individualized learning;
- saving time and money.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ

Н.Я. Литвинюк

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Головною рисою оптимізації навчального процесу в медичних навчальних закладах є вдосконалення освітньої парадигми, переосмислення та розробка нових цілей, форм, методів, засобів і змісту навчання.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації викладання в навчальних закладах, шляхом впровадження в освітній процес нових технологій, які сприяють більш ефективному сприйняттю викладеного матеріалу. При цьому студент стає активним учасником свого навчального процесу. Такий підхід робить більш продуктивним сам процес навчання. Отже, інтерактивне навчання – це діалогове навчання, коли здійснюється максимальне взаємозв'язок викладача і студента. Навчальні заняття повинні бути організовані так, щоб усі студенти були залучені у процес навчання шляхом не тільки сприйняття, але й активного діалогу. До методів інтерактивного навчання відносяться ті, які сприяють активному залученню студентів до процесу отримання знань. Навчання супроводжується не тільки взаємодією між студентом і викладачем, а й між самими студентами.

На кафедрі соціальної медицини використовуються наступні методи інтерактивного навчання:

- Рольові ігри;
- Групове взаємодія;
- Керована дискусія;
- Мозковий штурм;
- Зворотній зв'язок в різних варіантах.
- Інтерактивна лекція;
- Звукові презентації;
- Навчальні фільми;

Інтерактивна лекція являє собою застосування викладачами наступних активних форм навчання:

- Демонстрація слайдів;
- Звукові презентації з найбільш складних питань теми лекції;
- Навчальні фільми – в кінці лекції;
- Зворотній зв'язок – в кінці лекції;
- Керована дискусія – в кінці лекції.

Ефективність навчання особливо підвищують звукові презентації, які використовуються як на лекціях, так і на практичних заняттях. Перед показом презентації студентам ставлять кілька ключових питань для подальшого обговорення. Лектор зупиняється на заздалегідь відібраних кадрах і проводить дискусію. Дуже важливим аспектом є паралельна передача в одному програмному продукті різних видів інформації: візуальної, звукової, а також анімації. Проведення занять повинно здійснюватись так само з елементами проблемно-орієнтованого навчання шляхом обговорення конкретних випадків у малих групах. Такий підхід до вивчення матеріалу дозволяє викликати пізнавальний інтерес у студентів, організувати процес спілкування з ними так, щоб студенти прагнули самі пізнати істину. Найбільш ефективні й апробовані з них: мультимедійні презентації, ділові ігри, навчальні дискусії, «мозкові штурми» і ін. Всі вищевказані методи навчання дозволяють поетапно закріпити навчальний матеріал з

предметів кафедри, навчити майбутніх лікарів загальної практики працювати самостійно.

Таким чином, для оптимізації навчального процесу необхідне об'єднати теоретичні знання і практичні навички, що дозволяє глибше вивчити предмети, що викладаються на кафедрі, формувати практичне мислення, підвищити інтерес до навчання в цілому.

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ МЕДИЦИНІ

Л.Г. Логуш, І.Л. Куковська, В.Д. Мойсюк, В.І. Стефанчук

Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

На даний час на теренах нашої держави має місце затяжний збройний конфлікт, який супроводжується значними санітарними втратами, а також матеріальними, фінансовими, соціальними та психологічними збитками. Характерною особливістю даного збройного конфлікту є значне збільшення кількості санітарних і безповоротних втрат серед цивільного населення. Тільки в 2014 році в зоні збройного конфлікту загинуло близько 10 тисяч осіб та понад 23 тисячі осіб отримали поранення. Загальні санітарні втрати серед військовослужбовців, згідно статистичних даних Міністерства оборони України за 2014р., становлять близько 9600 осіб, а переважну більшість загиблих і поранених становлять мирні громадяни, кількість яких серед загиблих сягає 73,7%, а серед поранених – 58,3%.

Стан медичного забезпечення є актуальним для нашої держави. Починаючи з 2014 року проводиться реформування даної галузі від зміни застарілого оснащення, організаційної структури військової медицини до освіти і навчання на всіх рівнях становлення військовослужбовця.

За цей період було врегульовано багато питань щодо якості і ефективності надання медичної допомоги:

- затверджено новий склад аптечки індивідуальної відповідно до стандартів НАТО;
- введені в дію нові норми комплектно-табельного майна медичної служби військових частин;
- створено 32 мобільних лікарсько-сестринських бригад;
- затверджено низку нормативно-правових документів щодо медичного забезпечення військ (Доктрина медичного забезпечення Збройних Сил України, Керівництво з медичного забезпечення Збройних Сил України, Вказівки з військово-польової хірургії та військовопольової терапії, Положення про військово-лікарську експертизу військовослужбовців та ін.);
- впроваджений у практику Стандарт підготовки військовослужбовців з тактичної медицини;
- удосконалено зміст навчального процесу в Українській військово-медичній академії;
- відновлено кафедри медицини катастроф і військової медицини в 7 вищих медичних навчальних закладах МОЗ України;

ВПРОВАДЖЕННЯ КЕЙСІВ З МЕДИЧНИМИ ПОМИЛКАМИ В НАВЧАЛЬНУ ПРОГРАМУ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ	
О.К. Колоскова, І.В. Геруш, Г.А. Білик, Т.М. Білоус.....	359
PROBLEM-BASED LEARNING METHOD IN MEDICAL UNIVERSITY	
О.К. Koloskova, Т.М. Bilous, V.M. Khodorovskyy.....	360
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОГНОЗІЇ	
Л.В. Костишин, І.М. Сахацька, М.А. Ежнед.....	362
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ СТОМАТОЛОГА	
І.І. Кривецька, В.М. Пашковський.....	363
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-ОФТАЛЬМОЛОГІВ	
О.П. Кучук.....	364
DISTANCE LEARNING IN UKOVYNIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY	
О. V. Lazaruk.....	365
СУЧАСНІ МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ	
Н.Я. Литвинюк.....	366
ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ МЕДИЦИНІ	
Л.Г. Логуш, І.Л. Куковська, В.Д. Мойсюк, В.І. Стефанчук.....	368
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	
Л. А. Любіна.....	369
ЧИ ПОТРІБНІ СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КАФЕДРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	
Л.В. Мельничук.....	371
АКТИВНО-ТВОРЧИЙ ТИП ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНИХ ВИШІВ	
Л.В. Микалюк.....	372
ВІДОБРАЖЕННЯ ДОСЯГНЕНЬ НАНОМЕДИЦИНИ У ЛЕКЦІЙНОМУ КУРСІ З МЕДИЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ	
О.Ю. Микитюк.....	373
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	
Г.В. Навчук, Л.Б. Шутак.....	375
ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЄДКІ, ЕТАП 1 “КРОК 1 ТА ІНОЗЕМНА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ”	
І.Ю. Олійник.....	376
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	
А.І. Перижняк.....	378